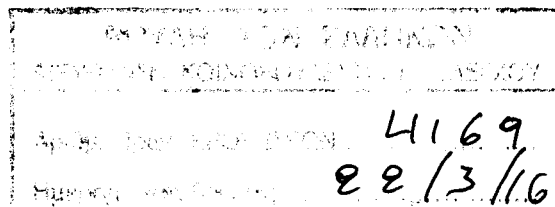

ΠΡΟΣ
ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς:

- 1) Πολιτισμού και Αθλητισμού
κ. Αριστείδη Μπαλτά,
- 2) Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
κ.Χρήστο Σπίρτζη

ΘΕΜΑ:

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΒΡΕΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟ

α) Συντήρηση και ανάδειξη αρχαιολογικών ευρημάτων στην οδό Βενιζέλου

Ανοιχτό παραμένει το ζήτημα των αρχαιοτήτων που βρέθηκαν στην συμβολή των οδών Εγνατίας και Βενιζέλου, κατά τις εργασίες του Μετρό στην Θεσσαλονίκη.

Σύμφωνα με πληροφορίες, το κόστος των εργασιών φύλαξης, συντήρησης και ανάδειξης των αρχαιοτήτων που βρέθηκαν κατά τις ανασκαφές στο εργοτάξιο του σταθμού Βενιζέλου βαρύνει πλέον αποκλειστικά το Υπουργείο Πολιτισμού.

Με την τελευταία γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου και την συνακόλουθη Υπουργική Απόφαση, το Υπουργείο Πολιτισμού αναλαμβάνει πλέον το συνολικό κόστος όλων των εργασιών φύλαξης, αναστήλωσης και ανάδειξης των αρχαιολογικών ευρημάτων του σταθμού Βενιζέλου, κόστος το οποίο προβλεπόταν αρχικά να καλύψει ο κύριος του έργου.

Επιπλέον, ενώ οι Υπουργικές Αποφάσεις της 24 Φεβρουαρίου 2014 και της 2 Ιανουαρίου 2015, κατόπιν των αντίστοιχων γνωμοδοτήσεων του ΚΑΣ, βασίζονταν σε συγκεκριμένες μελέτες, οι οποίες προέβλεπαν και κόστος και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, η τελευταία γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου τον Σεπτέμβριο του 2015 και η συνακόλουθη Υπουργική Απόφαση βασίστηκαν σε ένα «σκίτσο» που κατέθεσε ο Δήμος Θεσσαλονίκης.

Επίσης, αμφισβητούμενο παραμένει εάν τελικά θα κατασκευαστεί ή όχι ο Σταθμός Βενιζέλου, μετά την τελευταία απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, και εάν θα υπάρξουν τροποποιήσεις στον αρχικό σχεδιασμό του Μετρό. Συνεπεία όλων αυτών, κανείς δεν γνωρίζει ποιο θα είναι το κόστος των όποιων τροποποιήσεων υπάρξουν.

β) Ελλιπή μέτρα προστασίας των αρχαιοτήτων στην οδό Βενιζέλου

Αν και έχουν ληφθεί κάποια ελάχιστα μέτρα προστασίας, από τον Δεκέμβριο του 2012 – οπότε και σταμάτησε κάθε αρχαιολογική ανασκαφή και εργασία συντήρησης στον σταθμό Βενιζέλου – οι αρχαιότητες βρίσκονται εκτεθειμένες σε κινδύνους (δονήσεις, ρύπανση, κλπ) και, ήδη, έχουν υποστεί σημαντικές αλλοιώσεις και φθορές. Παρά δε τις επισημάνσεις των αρχαιολόγων για τους υφιστάμενους κινδύνους έως σήμερα έχουν ληφθεί, όπως προαναφέρθη, μόνον κάποια στοιχειώδη μέτρα προστασίας, με αποτέλεσμα το σημαντικό αυτό μνημείο να παραμένει σχεδόν εγκαταλελειμμένο.

γ) Φύλαξη, συντήρηση και ανάδειξη των λοιπών αρχαιολογικών ευρημάτων των ανασκαφών του Μετρό

Πέραν των ανωτέρω, δεν υπάρχει λεπτομερής σχεδιασμός για το σύνολο των εργασιών φύλαξης, συντήρησης και ανάδειξης που απαιτούνται για τα υπόλοιπα κινητά ευρήματα καθώς και για τους αρχαιολογικούς χώρους που ανεδείχθησαν όλα αυτά τα χρόνια από τις ανασκαφές για το Μετρό Θεσσαλονίκης, όπως επίσης και για το πολύτιμο αρχαιολογικό υλικό που συγκεντρώθηκε για την ιστορία της πόλης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα περισσότερα από εκατό χιλιάδες (100.000) κινητά ευρήματα, τα οποία έφερε στο φως η αρχαιολογική σκαπάνη κατά τη διαδικασία των εργασιών του Μετρό, φυλάσσονται ακόμη σε προσωρινούς χώρους αποθήκευσης (κοντέινερς) στην περιοχή του Καλοχωρίου και των Λουτρών Φοίνικα Θεσσαλονίκης. Επίσης, οι αρχαιολογικοί χώροι φυλάσσονται πλημμελώς, λόγω των ελλείψεων που παρατηρούνται σε ανθρώπινο δυναμικό που απασχολείται συνολικά στην φύλαξη.

Η έλλειψη συνολικού σχεδιασμού και η μακρόχρονη διακοπή των εργασιών, σε συνδυασμό με τα ελλιπή μέτρα προστασίας, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες των αρχαιολόγων, εκθέτουν τους αρχαιολογικούς χώρους σε κινδύνους για φθορές και μόνιμες αλλοιώσεις. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η πολύ πρόχειρη επιχωμάτωση του προκασσάνδρειου πολιτισμικού βρέθηκε κατά τις ανασκαφικές εργασίες στο αμαξοστάσιο της Πυλαίας, το οποίο παρουσιάζει ιδιαίτερα σημαντικό επιστημονικό ενδιαφέρον.

Τέλος, μια άλλη παράμετρος είναι και το ζήτημα της ανάδειξης των παραπάνω αρχαιοτήτων, κινητών ευρημάτων και αρχαιολογικών χώρων, και της μόνιμης έκθεσης των πιο σημαντικών από αυτές στο κοινό. Έως σήμερα δεν έχει παρουσιαστεί κανένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα σε ότι αφορά στην ανάδειξη αυτών των αρχαιοτήτων που προσθέτουν πολύ σημαντικά κεφάλαια στην ιστορική πορεία και την πολιτιστική κληρονομιά της Θεσσαλονίκης.

Φυσικά, όλα αυτά εξαρτώνται σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό και από τη συνολική πορεία των εργασιών κατασκευής του Μετρό και της τελικής ολοκλήρωσης του συνολικού έργου. Δυστυχώς, το αρμόδιο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων δεν έχει παρουσιάσει κανένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα ώστε να γνωρίζουμε με ακρίβεια πόσος χρόνος ακόμη απαιτείται για την πλήρη αποπεράτωση των κατασκευαστικών εργασιών, για την έναρξη του χρόνου δοκιμαστικής λειτουργίας του Μετρό και, τελικά, για την απόδοση του έργου στην κοινή χρήση.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1) Βάσει ποιών μελετών – εάν υπάρχουν - πρόκειται να γίνουν οι εργασίες φύλαξης, συντήρησης και ανάδειξης των αρχαιολογικών ευρημάτων της οδού Βενιζέλου; Πότε έχουν συνταχθεί οι συγκεκριμένες μελέτες και από ποιά διεπιστημονική ομάδα; Ποιο είναι το συνολικό κόστος αυτών των μελετών και ποιο είναι το συνολικό κόστος φύλαξης, συντήρησης και ανάδειξης των αρχαιοτήτων της οδού Βενιζέλου;

2) Ποιο είναι το ακριβές και πλήρες χρονοδιάγραμμα ώστε οι αρχαιότητες της οδού Βενιζέλου να γίνουν επισκέψιμες για το κοινό;

3) Οι εργασίες συντήρησης και ανάδειξης αυτών των αρχαιοτήτων θα γίνονται χωρίς την παρεμπόδιση της κυκλοφορίας των οχημάτων επί της οδού Εγνατίας ή προβλέπεται η σταδιακή απομόνωση τμημάτων της οδού μέχρι την τελική αποπεράτωση των εργασιών (όπως συνέβαινε έως τώρα);

4) Τελικώς ισχύουν οι πληροφορίες ότι το Υπουργείο Πολιτισμού αναλαμβάνει να καλύψει πλήρως το συνολικό κόστος του έργου; Εάν ναι, επειδή το συνολικό κόστος των παραπάνω εργασιών προβλέπεται ιδιαίτερα μεγάλο, πως προτίθεται να καλύψει τα συγκεκριμένα κονδύλια, από ποιες πηγές, το Υπουργείο Πολιτισμού;

5) Τελικώς, θα κατασκευαστεί ο σταθμός Βενιζέλου του Μετρό Θεσσαλονίκης, όπως βεβαίωσε σε σχετικά πρόσφατη επίσκεψή του στην Θεσσαλονίκη ο αρμόδιος Υπουργός; Εάν ναι, ποιο είναι το ακριβές χρονοδιάγραμμα και το κόστος αυτού του συγκεκριμένου έργου που παρουσιάζει ιδιαίτερη πολυπλοκότητα λόγω της εύρεσης των πολύ σημαντικών αρχαιοτήτων της οδού Βενιζέλου;

6) Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα και το κόστος συντήρησης και ανάδειξης του συνόλου

των αρχαιοτήτων και των αρχαιολογικών χώρων που ανεδείχθησαν από τις ανασκαφές για το Μετρό Θεσσαλονίκης; Υπάρχει μέριμνα από το Υπουργείο Πολιτισμού για τον χώρο που θα εκτεθούν μόνιμα τα πιο σημαντικά κινητά ευρήματα;

7) Σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι ανθρωπολογικές μελέτες οι οποίες πρόκειται να δώσουν σημαντικές πληροφορίες για την ιστορική πορεία της Θεσσαλονίκης, με δεδομένο ότι το Δεκέμβριο του 2013 απελύθη και ο τελευταίος ανθρωπολόγος που απασχολείτο στο σημαντικό αυτό τομέα ερευνών;

8) Επειδή όλα τα παραπάνω βρίσκονται σε άμεση συνάρτηση με την συνολική πορεία των εργασιών του Μετρό, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός Υποδομών, πότε ακριβώς θα ολοκληρωθούν οι κατασκευαστικές εργασίες του βασικού άξονα του Μετρό Θεσσαλονίκης, πότε θα αρχίσει και πότε θα τελειώσει ο δοκιμαστικός χρόνος λειτουργίας του και πότε θα αποδοθεί τελικώς το Μετρό προς χρήση στο κοινό της πόλης;

Αθήνα, 22.03.2016

Ο Ερωτών Βουλευτής

Κωνσταντίνος Π. Γκιουλέκας